

Prof. Dr.
Zehra ODYAKMAZ

Ümit KAYMAK

İsmail ERCAN

THEMİS

ANAYASA HUKUKU

İDARE HUKUKU

İÇİNDEKİLER

BİRİNCİ KISIM ANAYASA HUKUKU

BİRİNCİ BÖLÜM ANAYASA HUKUKUNA GİRİŞ

I. ANAYASA HUKUKU	3
II. ANAYASA KAVRAMI	3
III. ANAYASACILIK DÜŞÜNCEİ VE DOĞUŞU	3
IV. ANAYASA TÜRLERİ	4
A. Yazılı Anayasa - Yazısız Anayasa Ayrımı	4
B. Yumuşak Anayasa - Sert Anayasa Ayrımı	4
C. Kazuistik Anayasa - Çerçeve Anayasa	5
D. Anayasal Devlet - Anayasalı Devlet	5

İKİNCİ BÖLÜM TÜRKİYE'DE ANAYASAL GELİŞMELER

I. OSMANLI İMPARATORLUĞU DÖNEMİ	7
A. Meşrutiyet Öncesi Dönem	7
B. 1876 Anayasası (Birinci Meşrutiyet)	8
1. Anayasanın Hazırlanışı	8
2. Anayasada Devlet ve İktidar	8
3. Anayasanın Diğer Önemli Hükümleri	9
4. Anayasanın Uygulanması ve Yürürlüğünün Sona Ermesi	10
C. Anayasada 1909 Yılı Değişiklikleri (İkinci Meşrutiyet)	10
1. İkinci Meşrutiyeti Doğuran Etkenler	10
2. İkinci Meşrutiyetin Başlaması	11
3. Anayasa Değişiklikleri (1909)	11

4. Anayasa Değişikliklerinin Uygulanması.....	11
II. MİLLİ MÜCADELE DÖNEMİ	12
A. Milli Mücadele Döneminin Başlaması ve TBMM.....	12
B. 1921 Anayasası (Teşkilatı Esasiye Kanunu) ve Özellikleri.....	12
C. Saltanatın Kaldırılması.....	13
D. Anayasada 1923 Yılında Yapılan Değişiklikler	13
E. Hilafetin Kaldırılması	14
III. 1924 ANAYASASI	14
A. Kabulü	14
B. Temel Özellikleri	14
C. 1924 Anayasasında Yapılan Değişiklikler	16
D. 1924 Anayasasının Diğer Önemli Hükümleri	16
E. 1924 Anayasasının Uygulanması	17
IV. 1961 ANAYASASI	17
A. 27 Mayıs 1960 Askeri Müdahalesi ve Milli Birlik Komitesi	17
B. Kurucu Meclis.....	17
1. Milli Birlik Komitesi	18
2. Temsilciler Meclisi	18
C. 1961 Anayasasının Temel Özellikleri	18
D. 1961 Anayasasının Uygulanması	19
1. 12 Mart Muhtırası	19
2. Anayasa Değişiklikleri	20

ÜÇÜNCÜ BÖLÜM

1982 ANAYASASI

I. ANAYASANIN HAZIRLANMASI	21
A. Askeri Müdahale (12 Eylül Darbesi)	21
B. Kurucu Meclis.....	21
C. Anayasanın Kabulü	22
II. 1982 ANAYASASININ GENEL ÖZELLİKLERİ	22
A. Kazuistik Yöntemle Hazırlanmıştır.....	22
B. Sert (Katı) Bir Anayasadır.....	22
C. Bir “Geçiş Dönemi” Öngörmüştür.	22
D. Otorite-Hürriyet Dengesinde Otoritenin Ağırlığını Artırmış ve Yürütme Organını Güçlendirmiştir.	23
E. Az Katılımcı Demokrasi Modelini Benimsemiştir.	23
F. Siyasal Tıkanıklıkları Giderici Çözümler Benimsemiştir.	23

III. İKİ ANAYASANIN KARŞILAŞTIRILMASI.....	24
A. Anayasaların Benzerlikleri	24
B. Anayasalar Arasındaki Farklar	24
IV. 1982 ANAYASASININ TEMEL İLKELERİ	25
A. Anayasanın Değiştirilemeyecek Hükümleri	25
B. Cumhuriyetçilik	26
C. Başlangıç Kısmında Belirtilen Temel İlkeler	26
D. Atatürk Milliyetçiliğine Bağlı Devlet	27
E. Demokratik Devlet	28
F. Laiklik	31
1. Din Hürriyeti	31
2. Din ve Devlet İşlerinin Ayrılığı.....	31
a. Resmi bir devlet dininin bulunmaması	31
b. Devletin, bütün dinlerin mensuplarına eşit davranması.....	32
c. Din kurumları ile Devlet kurumlarının ayrılmış olması	32
d. Devlet yönetiminin din kurallarından etkilenmemesi	32
G. Hukuk Devleti	32
H. Sosyal Devlet	33
I. Üniter Devlet İlkesi	34
J. Eşitlik İlkesi	34
V. TEMEL HAKLAR ve HÜRRİYETLER (İnsan Haklarına Saygılı Devlet).....	35
A. 1982 Anayasasının Genel Yaklaşımı.....	35
B. Temel Hakların Sınırlanması	36
C. Temel Hakların Kötüye Kullanılamaması	38
D. Temel Hakların Kullanılmasının Durdurulması	38
E. Temel Hakların Türleri	40
VI. TEMEL HAKLAR ve ÖDEVLERDE İÇERİK	41
A. Kişinin Hakları ve Ödevleri.....	41
1. Kişinin dokunulmazlığı, maddi ve manevi varlığı	41
2. Zorla çalıştırma yasağı	41
3. Kişi hürriyeti ve güvenliği.....	41
4. Özel hayatın gizliliği ve korunması	42
a. Özel hayatın gizliliği.....	42
b. Konut dokunulmazlığı	43
c. Haberleşme hürriyeti.....	43
5. Yerleşme ve seyahat hürriyeti	43
6. Din ve vicdan hürriyeti.....	44
7. Düşünce ve kanaat hürriyeti.....	44
8. Düşünceyi açıklama ve yayma hürriyeti	44

9. Bilim ve sanat hürriyeti.....	45
10. Basın ve yayımla ilgili hükümler.....	45
a. Basın hürriyeti.....	45
b. Süreli ve süresiz yayın hakkı.....	46
c. Basın araçlarının korunması.....	46
d. Kamu tüzel kişilerinin elindeki basın dışı kitle haberleşme araçlarından yararlanma hakkı	46
e. Düzeltme ve cevap hakkı	46
11. Toplantı hak ve hürriyetleri.....	46
a. Dernek kurma hürriyeti	46
b. Toplantı ve gösteri yürüyüşü düzenleme hakkı	47
12. Mülkiyet hakkı	47
13. Hakların korunması ile ilgili hükümler	47
a. Hak arama hürriyeti	47
b. Kanuni hakim güvencesi	47
c. Suç ve cezalara ilişkin esaslar.....	47
14. İspat hakkı	48
15. Temel hak ve hürriyetlerin korunması.....	48
B. Sosyal ve Ekonomik Haklar ve Ödevler.....	48
1. Ailenin korunması ve çocuk hakları	48
2. Eğitim ve öğrenim hakkı ve ödevi	49
3. Kamu yararı	49
a. Kısıyıldan yararlanma.....	49
b. Toprak mülkiyeti	49
c. Kamulaştırma.....	49
d. Devletleştirme ve Özelleştirme	50
4. Çalışma ve sözleşme hürriyeti	50
5. Çalışma ile ilgili hükümler.....	50
a. Çalışma hakkı ve ödevi.....	50
b. Çalışma şartları ve dinlenme hakkı	50
c. Sendika kurma hakkı.....	51
6. Toplu iş sözleşmesi, grev hakkı ve lokavt	51
a. Toplu iş sözleşmesi ve toplu sözleşme hakkı	51
b. Grev hakkı ve lokavt	52
7. Ücrette adalet sağlanması	52
8. Sağlık, çevre ve konut	52
a. Sağlık hizmetleri ve çevrenin korunması	52
b. Konut hakkı	53
9. Gençlik ve spor	53
a. Gençliğin korunması	53

b. Sporun geliştirilmesi ve tahkim	53
10. Sosyal güvenlik hakları.....	53
a. Sosyal güvenlik hakkı	53
b. Sosyal güvenlik bakımından özel olarak korunması gerekenler	53
c. Yabancı ülkelerde çalışan Türk vatandaşları	53
11. Tarih, kültür ve tabiat varlıklarının korunması	53
12. Sanatın ve sanatçının korunması.....	53
13. Devletin iktisadi ve sosyal ödevlerinin sınırları	54
C. Siyasi Haklar ve Ödevler (Aktif Statü Hakları - Katılma Hakları).....	54
1. Türk vatandaşlığı.....	54
2. Seçme, seçilme ve siyasi faaliyette bulunma hakları	54
3. Parti kurma, partilere girme ve partilerden çıkma ve siyasi partilerin uyaçakları esaslar	55
a. Üyelik	55
b. Siyasi Partilere Getirilen Yasaklar	55
c. Siyasi Partilerin Kapatılması	57
d. Siyasi Partilere İlişkin 2001 ve 2010 Yılı Anayasa Değişiklikleri.....	57
e. Siyasi Partilere Devlet Yardımı	57
f. Siyasi Partilerin Mali Denetimi.....	57
4. Kamu hizmetine girme hakkı ve mal bildirimini	58
5. Vatan hizmeti.....	58
6. Vergi ödevi	58
7. Dilekçe, bilgi edinme ve kamu denetçisine başvurma hakkı.....	58

DÖRDÜNCÜ BÖLÜM

YASAMA

I. YASAMA FONKSİYONU	61
A. Yasama Fonksiyonunun Niteliği.....	61
B. Yasama Fonksiyonunun Genelliği ve İlkelliği	61
C. Yasama Yetkisinin Devredilmezliği.....	63
II. YASAMA İŞLEMLERİ.....	64
A. Kanunlar	64
1. Kanunların Teklif Edilmesi ve Görüşülmesi	64
2. Kanunların Kabul Edilmesi	65
3. Kanunların Yayımlanması.....	65
4. Kanunların Yürürlüğe Girmesi.....	68
B. Parlamento Kararları ve Parlamento Kararlarının Şekli Kanunlardan Ayrılması.....	68

C. İhtüzük.....	70
III. TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİNİN KURULUŞU	71
IV. SEÇİMLER.....	72
A. TBMM Seçimleri ve Seçimlerin Yenilenmesi	72
B. Seçimlerin Geriye Bırakılması.....	74
C. Ara Seçim	74
D. Milletvekillerinin Seçilmesi (Seçim Sistemleri)	76
1. Genel Olarak.....	76
2. Seçim Sistemleri	76
3. Türkiye’de Uygulanan Seçim Sistemi	77
4. Türkiye’de Uygulanan Seçim Sistemine İlişkin Pratik Örnekler	79
E. Milletvekili Seçilme Yeterliliği.....	80
V. TBMM ÜYELERİNİN HUKUKİ STATÜSÜ	83
A. Milletvekilliği Sifatının Kazanılması ve Andıçme.....	83
B. Milletin Temsili İlkesi.....	83
C. Milletvekilliğiyle Bağdaşmayan İşler.....	83
D. Parlamenter Muafiyetler (Yasama Bağışıklığı).....	84
1. Yasama Sorumsuzluğu (Mutlak Dokunulmazlık).....	84
2. Yasama Dokunulmazlığı (Nisbi Dokunulmazlık)	85
E. Milletvekilliğinin Düşmesi	87
F. Milletvekillerinin Mali Statüsü	89
VI. MECLİSİN İÇ YAPISI ve ÇALIŞMA DÜZENİ	89
A. Türkiye Büyük Millet Meclisinin İç Yapısı.....	89
1. Başkanlık Divanı.....	89
2. Meclis Siyasi Parti Grupları	90
3. Danışma Kurulu	91
4. Komisyonlar.....	91
B. Türkiye Büyük Millet Meclisinin Çalışma Düzeni	92
1. Meclisin Toplanması ve Tatili	92
2. Toplantı ve Karar Yeter Sayısı.....	92
3. Mecliste Oylama Usulleri.....	94
VII. MECLİSİN GÖREV ve YETKİLERİ	95
A. Genel Olarak.....	95
B. Milletlerarası Antlaşmalara İlişkin Hükümler	96
C. Savaş Hali İlanı ve Silahlı Kuvvet Kullanılmasına İzin Verme Yetkisi	97
D. Bütçe ve Kesin Hesap Kanun Tasarılarının Kabulü	97
1. Bütçenin Hazırlanması ve Uygulanması.....	97
2. Bütçenin Görüşülmesi	97
3. Bütçelerde Değişiklik Yapılabilme Esasları	98

4. Kesinhesap	98
E. Meclisin Bilgi Edinme ve Denetim Yolları	98
1. Soru	98
2. Genel Görüşme.....	99
3. Meclis Araştırması	99
4. Meclis Soruşturması	99
5. Gensoru.....	100

BEŞİNCİ BÖLÜM YÜRÜTME

I. YÜRÜTME FONKSİYONUNUN NİTELİĞİ	103
II. İDARENİN DÜZENLEYİCİ İŞLEMLERİ.....	104
A. Kanun Hükmünde Kararnameler	104
1. Yetki yönünden.....	104
2. Yetki kanunu yönünden	104
3. Konu yönünden	105
4. Denetim yönünden.....	106
5. Şekil ve Usul Kuralları	106
B. Cumhurbaşkanlığı Kararnamesi.....	107
C. Tüzük	107
D. Yönetmelik	108
III. YÜRÜTME ORGANLARI	108
A. Cumhurbaşkanı	108
1. Cumhurbaşkanlığı Genel Sekreterliği.....	113
2. Devlet Denetleme Kurulu	113
B. Bakanlar Kurulu	114
IV. OLAĞANÜSTÜ YÖNETİM USULLERİ.....	117
A. Olağanüstü Hal.....	117
B. Sıkıyönetim.....	118
V. BAŞKOMUTANLIK ve GENELKURMAY BAŞKANLIĞI.....	120
VI. İDAREYE İLİŞKİN ANAYASAL HÜKÜMLER	120

ALTINCI BÖLÜM YARGI

I. YARGI YETKİSİ ve TARİHÇE.....	121
----------------------------------	-----

II. MAHKEMELERİN BAĞIMSIZLIĞI ve HAKİMLİK GÜVENCESİ	121
III. HAKİMLER ve SAVCILAR YÜKSEK KURULU.....	122
A. Kuruluşu	122
B. Organları	122
1. Başkanlık.....	123
2. Genel Kurul.....	123
3. Daireler	123
4. Genel Sekreterlik	124
5. Teftiş Kurulu.....	124
C. Üyelik	124
D. Görevleri	124
E. Kararlara Karşı Yeniden İnceleme, İtiraz ve Yargı Yolu	125
F. Karşılaştırma	125
IV. ANAYASADA YARGIYA İLİŞKİN DİĞER HÜKÜMLER	126
V. YÜKSEK MAHKEMELER	127
A. Anayasa Mahkemesi.....	127
B. Yargıtay.....	127
C. Danıştay.....	127
D. Askeri Yargıtay	128
E. Askeri Yüksek İdare Mahkemesi	128
F. Uyuşmazlık Mahkemesi.....	128
VI. ASKERİ YARGI	129
VII. SAYIŞTAY.....	130
VIII. ANAYASA MAHKEMESİ.....	130
A. Kuruluşu	130
B. Üyelik	132
C. Çalışma ve Yargılama Usulü	132
D. Anayasa Mahkemesinin Görevleri.....	134
E. Anayasa Mahkemesi Kararlarında Gerekli Çoğunluklar.....	137
F. Karşılaştırma.....	137
IX. ANAYASA YARGISI.....	138
A. Genel Olarak.....	138
B. Anayasal Denetimde Ölçü Normlar (Anayasallık Bloku).....	138
C. Anayasaya Uygunluk Denetiminin Konusu	139
1. Kanunlar	139
2. Kanun Hükmünde Kararnameler	139
3. Türkiye Büyük Millet Meclisi İçtüzüğü	140
4. Anayasa Değişiklikleri	140
D. Anayasaya Uygunluk Denetiminin Kapsamı	140

1. Esas Bakımından Denetim	141
2. Şekil Bakımından Denetim	141
E. Anayasa Yargısında İlk İnceleme.....	142
F. Anayasaya Uygunluk Denetiminin Şekilleri	144
1. İptal Davası (Soyut Norm Denetimi)	144
2. İtiraz Yolu (Somut Norm Denetimi)	144
G. Anayasa Mahkemesi Kararlarının Özellikleri	147
1. Anayasa Mahkemesinin Bütün Kararları İçin Geçerli Olan Özellikler.....	147
2. Anayasa Mahkemesinin İptal Kararının Özellikleri.....	148
3. İptali İstenen Normun Yürürlüğünün Durdurulması	149
4. Dava Konusu İşlemin Adı ve Hukuksal Nitelemesiyle Bağlı Olmadan İnceleme Yapma	150

YEDİNCİ BÖLÜM

ANAYASANIN DEĞİŞTİRİLMESİ

I. ANAYASANIN DEĞİŞTİRİLMESİ	151
A. Teklif	151
B. Görüşme Usulü, Kabul ve Yayım	151
C. Geri Gönderme, Yeniden Kabul ve Yayım	153
D. Anayasa Değişiklikleri ile Kanunların Karşılaştırılması	154
II. ANAYASA ve İKTİDAR TIPLERİ	155
III. EGEMENLİĞİN KULLANILIŞ BİÇİMİNE GÖRE DEMOKRASİ TÜRLERİ.....	155
IV. OKUMA PARÇASI: ANAYASANIN DEĞİŞTİRİLMESİNE İLİŞKİN 2007 YILI ANAYASA MAHKEMESİ İÇTİHADININ DEĞERLENDİRİLMESİ	156

Ek 1

ANAYASA DEĞİŞİKLİKLERİ

2001 YILI ANAYASA DEĞİŞİKLİKLERİ	163
2002 YILI ANAYASA DEĞİŞİKLİKLERİ	166
2004 YILI ANAYASA DEĞİŞİKLİKLERİ	166
2005 YILI ANAYASA DEĞİŞİKLİKLERİ	168
2006 YILI ANAYASA DEĞİŞİKLİKLERİ	169
2007 YILI ANAYASA DEĞİŞİKLİKLERİ	169

2008 YILI ANAYASA DEĞİŞİKLİKLERİ	171
2010 YILI ANAYASA DEĞİŞİKLİKLERİ	171
2011 YILI ANAYASA DEĞİŞİKLİKLERİ	181

Ek 2

ANAYASA HUKUKUNUN GENEL TEORİSİNE İLİŞKİN TEMEL KONULAR

DEVLET	185
I. Genel Olarak	185
II. Devlet Şekilleri	185
A. Yapısına Göre Devlet Şekilleri	185
1. Tek Yapılı Devletler	185
a. Üniter Devlet	185
b. Bölgeli Devlet	186
2. Karma (Bileşik) Yapılı Devletler	186
a. Devlet Birlikleri	186
aa. Devlet Toplulukları	186
(1) Konfederasyon	186
(2) Federasyon/Federal Devlet	186
B. Egemenliğin Kaynağına Göre Devlet Şekilleri	188
1. Monarşi	188
a. Monarkın Yetkilerinin Sınırlanmasına Göre Monarşi Türleri	188
aa. Mutlak Monarşi	188
bb. Meşrutî (Anayasal-sınırlı) Monarşi	188
b. Monarkın Devletin Başına Geçiş Biçimine Göre Monarşi Türleri	188
aa. İrsî Monarşiler	188
bb. Seçimli Monarşiler	188
2. Cumhuriyet	188
SİYASİ PARTİLER	189
I. Genel Olarak	189
II. Siyasi Partilerin Türleri	189
A. Yapılarına Göre Siyasi Partiler	189
1. Kadro Partileri	189
2. Kitle (Yığın) Partileri:	189
B. İşlevlerine Göre Siyasal Partiler	189
1. Bireysel Temsil Partileri	190

2. Sosyal Bütünleşme Partileri.....	190
a. Demokratik Bütünleşme Partileri	190
b. Totaliter Bütünleşme Partileri	190
C. Disiplinli Olup Olmamlarına Göre Partiler	190
1. Serbest Partiler	190
2. Disiplinli Partiler	191
D. Türdeşlik Yönünden Siyasal Partiler	191
1. Türdeş Partiler	191
2. Türdeş Olmayan Partiler	191
III. Siyasal Parti Sistemleri	191
A. Tek Parti Sistemi	191
B. Çift Parti Sistemi:	191
C. Çok Partili Sistem.....	191
IV. Siyasal Partilerin Görevleri.....	192
A. Aracılık Görevi	192
B. Yönetme Görevi.....	192
C. İktidarı Eleştirme ve Denetleme.....	192
HÜKÜMET SİSTEMLERİ	193
I. Genel Olarak	193
II. Erkler (Kuvvetler) Birliği Sistemleri	193
A. Kuvvetlerin Yürütmede Birleşmesi	193
1. Mutlak Monarşi	193
2. Diktatörlük	193
a. Totaliter Diktatörlük	193
b. Otoriter Diktatörlük.....	194
B. Yasama Organında Birleşme.....	194
1. Genel Olarak	194
2. Uygulama Alanı	194
3. Temel Özellikleri	194
III. Kuvvetler Ayrılığı Sistemleri	194
A. Parlamenter Sistem.....	195
1. Genel Olarak.....	195
2. Uygulama Alanı	195
3. Temel Özellikleri	195
4. Rasyonelleştirilmiş Parlamenterizm	195
B. Başkanlık Sistemi	196
1. Genel Olarak	196
2. Uygulandığı Ülkeler	196
3. Temel Özellikleri	196

C. Yarı Başkanlık Sistemi	197
1. Genel Olarak	197
2. Uygulama Alanı	197
3. Temel Özellikleri	197

İkinci Kısım İDARE HUKUKU

TEMMUZ 2011 İLA KASIM 2011 ARASINDA YAPILAN MEVZUAT DEĞİŞİKLİKLERİNE İLİŞKİN EK	201
--	-----

Birinci Bölüm İDARE HUKUKUNA GİRİŞ

I. GENEL OLARAK İDARE.....	211
II. İDARE HUKUKUNUN ALANI.....	211
III. KAMU İDARELERİ (İDARE SÜJELERİ)	213
A. Yapısal (Organik) Anlamda İdare	213
B. Fonksiyonel (İşlevsel) Anlamda İdare	214
IV. İDARE İŞLEVİ	215
A. Genel olarak	215
B. İdare İşlevinin Ölçütleri	215
C. İdare İşlevinin Özellikleri	216
V. TÜRKİYE İDARESİNİN GÖREVLERİ.....	217

İkinci Bölüm ANAYASA VE İDARE

I. HUKUK DEVLETİ İLKESİ.....	219
A. Mülk Devlet	220
B. Polis Devleti	220
C. Hazine Teorisi	220
D. Hukuk Devleti	221
II. LAİKLİK İLKESİ.....	221
III. MERKEZDEN ve YERİNDEN YÖNETİM İLKELERİ	221
A. Merkezi İdare (Devlet Tüzelkişiliği).....	222

B. Yerinden Yönetimler (Diğer Kamu Tüzelkişileri)	222
1. Yerel Yerinden Yönetimler (Mahalli İdareler).....	223
2. Hizmet Yerinden Yönetimler (Kamu Kurumları)	223
C. Merkezden Yönetimin ve Yerinden Yönetimin Yarar ve Sakıncaları.....	224
D. Kamu İdareleri: Devlet Tüzelkişiliği ve Diğer Kamu Tüzelkişileri	224
1. Devlet Tüzelkişiliği (Merkezi İdare - Genel İdare - Genel Bütçeli Kamu İdareleri - Hazine)	224
2. Diğer Kamu Tüzelkişileri.....	226
a. Özel Bütçe Kapsamındaki İdareler	227
b. Düzenleyici ve Denetleyici Kurumlar	228
c. Sosyal Güvenlik Kurumları	228
d. Mahalli İdareler.....	228
IV. KAMU TÜZELKİŞİLİĞİ.....	229
V. İDARENİN BÜTÜNLÜĞÜ İLKESİ.....	229
A. Hiyerarşi	229
1. Hiyerarşik Makamlar.....	230
2. Hiyerarşinin Kapsamı	230
3. Hiyerarşinin Niteliği	230
B. İdari Vesayet.....	231
1. Vesayet Makamları	231
2. Vesayet Yetkileri	231
C. Hiyerarşi ile İdari Vesayetın Karşılaştırılması	232
VI. İDAREYE VE İDARE HUKUKUNA İLİŞKİN TÜM ANAYASAL HÜKÜMLER.....	235
A. İdarenin Esasları	235
1. İdarenin bütünlüğü ve kamu tüzelkişiliği.....	235
2. Yönetmelikler	235
3. Tüzükler	235
B. Yargı Yolu	235
C. İdarenin Kuruluşu	236
1. Merkezi idare.....	236
2. Mahalli idareler	236
D. Kamu Hizmeti Görevlileri Ve Devlet Memurları	237
1. Genel ilkeler.....	237
2. Görev ve sorumlulukları, disiplin kovuşturulmasında güvence	237
3. Kamu hizmetlerine girme hakkı ve mal bildirimini	238
4. Derneklerle ilgili hüküm	238
5. Memur sendikalarına ilişkin hüküm	238
6. Siyasi partilere üyeliğe ilişkin hüküm.....	239
E. Yükseköğretim Kurumları ve Üst Kuruluşları	239

1. Yükseköğretim kurumları.....	239
2. Yükseköğretim üst kuruluşları	239
F. Radyo ve Televizyon Üst Kurulu, Radyo ve Televizyon Kuruluşları ve Kamuya İlişkili Haber Ajansları	240
G. Atatürk Kültür, Dil ve Tarih Yüksek Kurumu	240
H. Kamu Kurumu Niteliğindeki Meslek Kuruluşları.....	240
I. Diyanet İşleri Başkanlığı.....	241
J. Kanunsuz Emir.....	241
K. Milli Savunma.....	241
1. Başkomutanlık ve Genelkurmay Başkanlığı	241
2. Milli Güvenlik Kurulu	242
L. Olağanüstü Yönetim Usulleri.....	242
1. Olağanüstü haller	242
2. Sıkıyönetim, seferberlik ve savaş hali	242
M. İdari Cezalar.....	243
N. Kamulaştırma	243
O. Devletleştirme ve Özelleştirme	243
P. Sayıştay.....	244
R. Kamu İktisadi Teşebbüslerinin Denetimi	244
S. Ekonomik Hükümler Planlama Piyasaların Denetimi, Tabii Servetlerin Aranması ve İşletilmesi, Ormanlar ve Orman Köylüsü, Kooperatifçilik, Tüketicilerin, Esnaf ve Sanatkârların Korunması.....	244

ÜÇÜNCÜ BÖLÜM

HUKUK KAYNAKLARI VE İDARE

I. TÜZÜK.....	247
A. Tüzüğün unsurları.....	247
1. Yetki	247
2. Sebep.....	247
3. Konu	247
4. Amaç.....	248
5. Şekil ve Usul.....	248
B. Tüzüklerin Denetimi	249
II. YÖNETMELİK.....	249
A. Yönetmeliğin Unsurları.....	249
1. Yetki	249
2. Sebep.....	250
3. Konu	250

4. Amaç.....	251
5. Şekil ve Usul	251
B. Yönetmeliğin Denetimi.....	252
III. İDARENİN DİĞER DÜZENLEYİCİ İŞLEMLERİ.....	252
IV. HUKUKUN GENEL İLKELERİ	253
V. YARGISAL İÇTİHATLAR	253
VI. ÖĞRETİ (DOKTRİN).....	253
VII. ÖRF VE ADET (GELENEK) HUKUKU.....	253

DÖRDÜNCÜ BÖLÜM İDARİ İŞLEMLER

I. TANIM.....	255
II. İDARİ İŞLEMLERİN GENEL ÖZELLİKLERİ	256
A. İdari Makamlarca Yapılması.....	256
B. Tek Yanlılık	256
C. İcrailik.....	256
D. Hukuka Uygunluk Karinesinden Yararlanma.....	256
E. Yargısal Denetim.....	257
III. İDARİ İŞLEMLERİN TÜRLERİ.....	257
A. Tek Taraflı İşlem - İki Taraflı İşlem	258
B. Düzenleyici İşlem - Birel İşlem - Genel Karar	258
C. Şart (Durum) İşlem - Sübjektif (Öznel) İşlem.....	258
D. Basit İşlem – Kollektif İşlem - Karma İşlem.....	259
E. Yapıcı İşlem - Belirleyici İşlem.....	259
F. Yararlandırıcı İşlem – Yükümlendirici İşlem - Garanti Edici İşlem	260
G. Bağlı İşlem - Serbest İşlem.....	260
H. Zimni (Varsayılan) İşlemler	260
IV. İDARİ İŞLEMİN UNSURLARI	261
A. Yetki Unsuru	262
B. Şekil Kuralları.....	263
C. Yetki ve Şekil Kurallarına İlişkin Ortak Hükümler	264
1. Yetki ve imza devri.....	264
a. Yetki Devri.....	264
b. İmza Devri	265
c. Yetki devri ile imza devrinin karşılaştırılması.....	265
2. Yetki ve usulde paralellik ilkesi	266
3. Fiili (Görünüşte) memur	267

D. İdari İşlemin Sebep Unsuru	267
E. İdari İşlemin Konu Unsuru	268
F. İdari İşlemin Amaç Unsuru	269
V. İDARİ İŞLEMLERDEKİ SAKATLIKLARA UYGULANACAK YAPTIRIMLAR	269
A. Yokluk	269
B. Hükümsüz Kılma	270
1. İptal davası	270
2. Geri Alma	270
a. Genel Olarak	270
b. Geri Alma İşleminde Süre	271
c. Her Zaman Geri Alınabilecek İdari İşlemler	272
d. Geri Alma İşlemi ile Mahkemelerce Verilen İptal Kararlarının Karşılaştırılması	272
VI. İDARİ İŞLEMLERİN SONA ERMESİ	273

BEŞİNCİ BÖLÜM

İDARE VE SÖZLEŞMELERİ

I. İDARİ SÖZLEŞMELER	276
A. Genel Olarak	276
B. İdari Sözleşmelerin Ölçütleri	276
1. Sözleşmenin Taraflarından Biri İdaredir.	276
2. Sözleşmenin Konusu Bir Kamu Hizmetinin Yürütülmesi; Amacı Kamu Yararının Sağlanmasıdır.	277
3. Sözleşmeyle İdareye Üstün ve Ayrıcalıklı Yetkiler Verilmelidir.	278
C. İdari Sözleşmelerin Türleri	278
1. Mali İltizam Sözleşmeleri	278
2. Kamu Borçlanma (İstikraz) Sözleşmeleri	279
3. Kamu Hizmeti İmtiyaz Sözleşmeleri	279
4. Yeraltı ve Yerüstü Servetlerin İşletilmesine İlişkin Sözleşmeler	279
5. Orman İşletme Sözleşmeleri	279
6. İdari Hizmet Sözleşmeleri	280
II. İDARENİN ÖZEL HUKUK SÖZLEŞMELERİ (KAMU İHALELERİ)	280
A. Kamu İhale Kanununun Kapsamı	281
1. 4734 Sayılı Kanunun Kapsamına Dahil Olan İdareler	281
2. 4734 Sayılı Kanunun Kapsamı Dışında Olan İdareler ve İhale İşleri	282
B. Kamu İhalelerinin Temel İlkeleri	283
1. Ortak ilkeler	283
2. Yeni ilkeler	283

C. İhale ve Alım Usulleri.....	284
1. Açık ihale usulü.....	284
2. Belli istekliler arasında ihale usulü.....	284
3. Pazarlık usulü.....	284
4. Doğrudan temin usulü.....	284
5. Tasarım yarışmaları.....	285
D. İhale Süreci.....	285
1. Hazırlık Aşaması.....	285
2. İlan Aşaması.....	285
3. Tekliflerin Sunulması ve Değerlendirilmesi.....	286
4. İhale Kararının Alınması.....	286
5. Sözleşme Yapılması.....	287
E. Sözleşmelere Uygulanacak Hükümler: 4735 Sayılı Kamu İhale Sözleşmeleri Kanunu.....	287
1. Sözleşmelerde Değişiklik Yapılması.....	287
2. Sözleşmelerin Devri.....	288
3. Sözleşmelerin Feshi.....	288
a. Yüklenicinin Sözleşmeyi Feshetmesi.....	288
b. İdarenin Sözleşmeyi Feshetmesi.....	288
F. Sözleşmelere İlişkin Uyuşmazlıkların Çözümü.....	289
1. Yargısal Çözüm.....	289
2. İdari Başvuru Yolları.....	289
G. İdareye Şikayet ve Kamu İhale Kurumuna İtirazen Şikayet Başvuruları.....	290

ALTINCI BÖLÜM İDARENİN YETKİLERİ

I. ÖRGÜTLENME YETKİSİ.....	293
II. RE'SEN İCRA YETKİSİ.....	294
A. İdari Cezalar.....	294
1. İdari Ceza Kavramı.....	294
2. 5237 Sayılı Yeni Türk Ceza Kanununda Durum.....	295
3. 5326 sayılı Kabahatler Kanununda Durum.....	295
4. Sonuç.....	299
5. İdari Cezaların Diğer Temel Özellikleri.....	299
B. Tahsil Yetkisi.....	300
1. Genel Olarak.....	300
2. Kamu Alacağı'nın Tahsili Usulü.....	301
3. Kamu Alacaklarının Korunması.....	303

a. Temel Korunma Hükümleri	303
b. Diğer Korunma Hükümleri	304
4. Kamu Alacaklarının Toplanması	305
III. İDARENİN MAL EDİNME YETKİSİ	305
A. Kamulaştırma	306
1. Yetki Unsuru	306
2. Şekil Unsuru.....	307
3. Sebep Unsuru	310
4. Konu Unsuru.....	310
5. Amaç Unsuru	311
B. Kamulaştırma İşlemine Karşı İptal Davası	311
C. Kamulaştırmada Nakden ve Peşin Ödeme	312
D. Kamulaştırma Yoluyla İrtifak Kurma Hakkı	312
E. Malikin Geri Alma Hakkı.....	313
F. Kamulaştırmadan El Atma (Dolayısıyla Kamulaştırma).....	313
G. İstimval	313
H. Geçici İşgal.....	314
I. Acele Kamulaştırma	314
J. Kamulaştırmadan Vazgeçme	314
K. Devletleştirme.....	314
L. Özelleştirme	315
1. Genel Olarak.....	315
2. Özelleştirme Yüksek Kurulu ve Görevleri	316
3. Özelleştirme İdaresi Başkanlığının Kuruluş ve Görevleri	316
4. Kamu Hizmetlerinin Gördürülmesinin Özelleştirilmesi.....	317
5. Özelleştirme ve İhale Yöntemleri	317
a. Özelleştirme Yöntemleri	317
b. İhale Usulleri	318
6. Mahalli İdarelerde Özelleştirme Uygulamaları	319
7. Yargı yolu	319
IV. İMAR YETKİSİ ve YAPILAŞMA	319
A. İmar Kavramı	319
B. İmar Planı	319
1. Nazım İmar Planı	320
2. Uygulama İmar Planı	320
C. Planların Hazırlanması ve Onayı	320
1. Belediye ve Mücavir Alan İçindeki İmar Planı.....	321
2. Belediye Mücavir Alanı Dışındaki İmar Planı	322
3. İmara İlişkin Diğer Hususlar	322

4. İmar Konusunda Çevre, Orman ve Şehircilik Bakanlığının Yetkisi	322
D. İmar Planlarında Özel Durumlar	323
1. Kamuya Ait Taşınmazların Durumu	323
2. İmar Planlarında Umumi Hizmetlere Ayrılan Yerler	323
3. Cephe Hattı.....	323
4. Özelleştirme Programındaki Kuruluşlara Ait Taşınmazların Durumu	323
5. İrtifak Hakları	323
6. İfraz (Ayrıştırma) ve Tevhid (Birleştirme)	324
E. Yapılaşma ve Yapı	324
1. Yapılaşma İzni (Ruhsat).....	324
2. Ruhsat Verilmesi Usulü.....	325
3. Ruhsat Süresi	325
4. Yapı Kullanma Ruhsatı (İzni)	325

YEDİNCİ BÖLÜM KOLLUK FAALİYETLERİ

I. GENEL OLARAK	327
II. KAMU DÜZENİ KAVRAMI	327
A. Genel Olarak.....	327
B. Kamu Düzeninin Unsurları	327
1. Güvenlik	327
2. Dirlik ve Esenlik.....	328
3. Genel Sağlık	328
4. Genel Ahlak	328
III. KOLLUK TÜRLERİ	329
A. Adli kolluk	329
B. İdari Kolluk	329
C. Adli ve İdari Kolluk Arasındaki Farklar	330
IV. KOLLUK MAKAMLARI VE PERSONELİ	331
A. Genel İdari Kolluk Makamları ve Personeli.....	331
B. Özel İdari Kolluk Makamları	332
C. Hizmet Kollukları	332
V. KOLLUK USULLERİ VE İŞLEMLERİ.....	333
VI. KOLLUK YETKİLERİNİN ÇATIŞMASI ve YARIŞMASI.....	333
A. Genel Kolluk Makamları ile Özel Kolluk Makamlarının Yetkilerinin Çatışması ve Yarışması	333
B. Genel Kolluk Makamları Arasında Çatışma ve Yarışma.....	334

C. Özel Kolluk Makamları Arasında Çatışma ve Yarışma	334
VII. KOLLUK YETKİSİNİN SINIRLARI	334
A. Anayasal Sınırlar	334
B. Öteki Sınırlar.....	335
1. Amaç Bakımından	335
2. Sebep ve Konu Bakımından	335
3. Yer ve Zaman Bakımından	335

SEKİZİNCİ BÖLÜM KAMU HİZMETİ

I. KAMU HİZMETİ KAVRAMI	337
A. Organik Anlamda Kamu Hizmeti	337
B. Maddi Anlamda Kamu Hizmeti.....	337
C. Şekli Anlamda Kamu Hizmeti	338
II. KAMU HİZMETLERİNİN ÖZEL GİRİŞİMİN FAALİYETLERİNDEN FARKLARI	339
III. KAMU HİZMETİNİN İLKELERİ.....	339
IV. KAMU HİZMETİNİN TÜRLERİ.....	340
V. KAMU HİZMETİNİN GÖRÜLME USULLERİ	341
A. Emanet Usulü.....	341
B. Ruhsat (İzin) Usulü	341
C. Müşterek Emanet Usulü.....	342
D. İltizam Usulü.....	342
E. İmtiyaz Usulü	343
VI. KAMU HİZMETİ İMTİYAZ SÖZLEŞMELERİ	343
A. Genel Olarak.....	343
B. Kamu Hizmeti İmtiyazı Verme Yetkisi	343
C. Kamu Hizmeti İmtiyazı Verme Şekli.....	343
D. Kamu Hizmeti Alabilecek Olanlar	344
E. Kamu Hizmeti İmtiyaz Sözleşmelerinde Tarafların Hak ve Yükümlülükleri	344
1. İmtiyaz Sahibinin Hak ve Yükümlülükleri	344
a. İmtiyaz Sahibinin Hakları	344
b. İmtiyaz Sahibinin Yükümlülükleri.....	344
2. İdarenin Hak ve Yükümlülükleri.....	345
a. İdarenin Hakları	345
b. İdarenin Yükümlülükleri.....	345
F. Sözleşmenin Mali Dengesi ve Yeni Koşullara Uydurulması.....	345
1. Fait du Prince Kuramı	345

2. Öngörülmezlik (Imprévision) Kuramı.....	345
G. İmtiyaz Sözleşmesinin Sona Ermesi.....	346
1. Sürenin Dolması	346
2. Sürenin Dolmasından Önce İmtiyazın Sona Erme Nedenleri.....	346
H. İmtiyaz Sözleşmesinden Doğan Uyuşmazlıklar.....	347
1. Taraflar Arasında Çıkabilecek Uyuşmazlıklar	347
2. İmtiyaz Sahibi ile Çalıştırdığı Kişiler Arasındaki Uyuşmazlıklar	347
3. İmtiyaz Sahibi ile Hizmetten Yararlananlar Arasında Çıkan Uyuşmazlıklar	347
4. Üçüncü Kişilerce Açılacak Davalar	347
5. Tahkim Yolu	347
VII. YAP-İŞLET-DEVRET SÖZLEŞMELERİ	348
A. Genel Olarak.....	348
B. Yap-İşlet-Devret Usulüne Konu Olabilecek Yatırımlar.....	349
C. Yap-İşlet-Devret Modelinin İşleyiş Usulü.....	350
D. Yap-İşlet-Devret Modelinin Hukuksal Rejimi	350
VIII. YAP-İŞLET SÖZLEŞMELERİ	352
A. Genel Olarak.....	352
B. Yap-İşlet Modelinin İşleyiş Usulü.....	352
C. TEAŞ ve Üretim Şirketi Arasında İmzalanan Sözleşmenin Hükümleri.....	353
D. Yap-İşlet Usulünün İmtiyaz Usulünden Farkı	353

DOKUZUNCU BÖLÜM

KAMU MALLARI

I. GENEL OLARAK	355
II. KAMUSAL MALLARIN TÜRLERİ	356
A. Sahipsiz Mallar	356
B. Orta Malları	356
C. Hizmet Malları.....	356
III. KAMUSAL MALLARININ HUKUKSAL REJİMİ	357
A. Kamusal Mallar ile İdare Arasındaki Bağın Hukuksal Niteliği.....	357
B. Kamusal Mal Niteliğinin Kazanılması.....	357
C. Kamusal Malların Korunmasının Hukuksal Rejimi	358
1. Kamusal Mallar Devredilmez.....	358
2. Kamusal Mallar Kamulaştırılamaz.....	358
3. Kamusal Mallar Haczedilemez.....	358
4. Kamusal Mallar Zamanaşımıyla Kazanılamaz.....	359

5. Kamusal Mallar Üzerinde Sınırlı Aynı Haklar Tesis Edilemez.....	359
6. Kamusal Mallar Kiraya Verilebilir mi?	359
7. Kamusal Malların Tapuya Tescil Zorunluluğu Yoktur.	359
8. Kamusal Mallar Özel Olarak Korunur.	359
D. Kamusal Mallardan Yararlanmanın Hukuksal Rejimi	359
1. Genel ve Ortak Yararlanmalar	360
2. Özel Kullanımlar.....	360
IV. İDARENİN ÖZEL MALLARI.....	361
A. Genel Olarak	361
B. Özel Malların Hukuksal Rejimi.....	361

ONUNCU BÖLÜM

İDARENİN SORUMLULUĞU

I. GENEL OLARAK	363
II. ANAYASAL ÇERÇEVE	363
III. SORUMLULUK NEDENLERİ	363
A. Kusurlu Sorumluluk (Hizmet Kusuru)	364
1. Genel olarak	364
2. Özellikleri.....	364
3. Hizmet Kusurunun Kamu Görevlisinin Kusurundan Ayırt Edilmesi	364
a. Hizmet Kusuru-Görevsel Kusur Ayırımı.....	364
b. Hizmet Kusuru-Kişisel Kusur Ayırımı	365
aa. Genel Olarak.....	365
bb. Kişisel Kusur Sayılan Durumlar	367
(1) Kamu Görevlilerinin Suç Niteliği Taşıyan Eylemleri.....	367
(2) Kamu Görevlilerinin Kötü Niyetli Davranışları	367
(3) Yargı Kararlarına Uymama	367
(4) Ağır Kusur Hali	367
4. Hizmet Kusurunun Somut Görünümleri	368
a. Hizmetin Kötü İşlemesi	368
b. Hizmetin Geç İşlemesi	368
c. Hizmetin Hiç İşlememesi	369
5. Hizmet Kusuru ve Hukuka Aykırılık	371
6. Kusurun Yoğunluğu.....	371
7. Kusurun Kanıtlanması.....	371
B. Kusursuz Sorumluluk	371
1. Genel Olarak	371

2. Dayandığı İlkeler	371
a. Tehlike (Risk=Hasar) İlkesi	371
aa. İdarenin Tehlikeli Etkinlikleri ile Araç ve Gereçleri.....	372
bb. Mesleki Risk.....	373
cc. Sosyal Risk (Toplumsal Tehlike) İlkesi.....	373
b. Kamu Külfetleri Karşısında Eşitlik (Hakkaniyet-Nesafet İlkesi)	374
IV. İDARİ SORUMLULUĞUN KOŞULLARI	375
A. İdari Tutum ve Davranış	375
B. Zarar	375
1. Genel Olarak.....	375
2. İdarenin Sorumluluğunu Doğuran Zararın Özellikleri	375
C. Zarar ile Eylem Arasında Nedensellik Bağının Bulunması	377
V. İDARENİN SORUMLULUĞUNU KALDIRAN YA DA AZALTAN NEDENLER	378
A. Zorlayıcı Nedenler (Mücbir Sebepler)	378
B. Beklenmeyen Durumlar (Kaza).....	378
C. Zarar Görenin Kusuru	378
D. Üçüncü Kişinin Kusuru.....	378

ONBİRİNCİ BÖLÜM

KAMU GÖREVLİLERİ (DEVLET MEMURLARI)

I. GENEL OLARAK	379
A. Memurlar	381
B. Sözleşmeli Personel.....	381
C. Geçici Personel.....	381
D. İşçiler	382
II. DEVLET MEMURLUĞUNUN TEMEL İLKE VE KURALLARI.....	382
A. Memurluk Mesleği	382
B. Memur Kavramının Öğeleri	382
1. Kamu Kesiminde Sürekli Bir İşte Tam Zamanlı Çalışma.....	382
2. Kadro	382
3. Atama	383
4. İdari hiyerarşi.....	383
5. Aylık (Maaş).....	383
6. Mesleki güvence.....	383
III. MEMURLARIN SINIFLANDIRILMASI	384
IV. MEMURLUĞA GİRİŞ	385
A. Devlet Memurluğuna Alınma Koşulları	385

1. Genel Koşullar	385
2. Özel Koşullar	386
B. Memur Gereksiniminin Saptanması ve Duyurulması	386
C. Memur Almada Sınav Yöntemi	386
D. Adaylık	386
E. Asli Memur Olarak Atanma	386
V. İSTİSNAİ MEMURİYET	387
A. İstisnai Memuriyet Nedir?	387
B. İstisnai Memuriyet Statüsünün Özellikleri	388
C. İstisnai Memuriyetler	388
VI. GÖREVE BAŞLAMA	389
VII. MEMURLARIN HUKUKSAL REJİMLERİ	389
A. Memurların Yükümlülükleri	389
1. Sadakat Yükümlülüğü	389
2. Tarafsızlık ve Devlete Bağlılık Yükümlülüğü	389
3. Davranış ve İşbirliği	389
4. Amir Olmanın Gereklere Yerine Getirme Yükümlülüğü	389
5. Hiyeraşik Üste Bağlılık ve İtaat Ödevi	390
6. Dikkat ve Özen Yükümlülüğü	390
7. Verdiği Zararları Giderme Yükümlülüğü	390
8. Mal Bildirimi	390
9. Resmi Belge, Araç ve Gereçlerin Yetki Verilen Mahaller Dışına Çıkarılmaması ve İadesi Yükümlülüğü	391
10. Hizmeti Şahsen ve Kesintisiz Olarak Görme Yükümlülüğü	391
11. İkamet Yükümlülüğü	391
B. Memurlara Getirilen Yasaklar	391
1. Başka Görev Alma Yasağı	391
2. Toplu Eylem ve Hareketlerde Bulunma Yasağı	392
3. Grev Yasağı	392
4. Ticaret ve Diğer Kazanç Getirici Faaliyetlerde Bulunma Yasağı	392
5. Hediye Alma, Menfaat Sağlama Yasağı	392
6. Denetimindeki Teşebbüsten Menfaat Sağlama Yasağı	393
7. Gizli Bilgileri Açıklama Yasağı	393
8. Basına Bilgi veya Demeç Vermeme Yükümlülüğü	393
9. Siyasi Faaliyette Bulunma ve Siyasi Partilere Girme Yasağı	393
10. Ayrımcılık Yasağı	393
11. Bölücü ve Yıkıcı Faaliyetlerde Bulunma Yasağı	393
12. Ayrıldığı Kuruma Karşı Görev Alma Yasağı	393
13. Uyumlu Giyinme Yükümlülüğü	393

VIII. MEMURLARIN HAKLARI	394
A. Uygulamayı İsteme Hakkı	394
B. Güvence	394
1. İş Güvencesi.....	394
2. Kariyer Güvencesi	394
3. Üçüncü Kişilere Karşı Güvenceler	394
C. Hizmet Hakkı	394
D. Aylık Hakkı	395
E. Yolluk (Harcırah) Hakkı ve Diğer Sosyal Haklar	395
F. Emeklilik	395
G. Çekilme	395
H. Müracaat, Şikayet ve Dava Açma	396
I. Sendika Kurma	396
J. İzin Hakkı	397
1. Yıllık İzin	397
2. Sağlık İzni	397
3. Mazeret İzni.....	397
4. Hastalık ve Refakat İzni	398
5. Aylıksız İzin	399
K. Kovuşturma ve Yargılama	400
L. İsnat ve İftiralara Karşı Koruma	400
IX. KAMU GÖREVLİLERİ VE ETİK	400
A. Genel Olarak	400
B. Kamu Görevlileri Etik Kurulu	401
1. Kamu Görevlileri Etik Kurulu Yasasının Kapsamına Giren Kurumlar ve Personel.....	401
2. Kamu Görevlileri Etik Kurulu Yasası Kimler Hakkında Uygulanmaz?.....	401
3. Kurul Üyelerinin Seçimi	401
4. Kamu Görevlileri Etik Kurulunun Görevleri	401
C. Kurula Başvuru Usulü ve Sistemin İşleyişi.....	402
1. Başvurular Nereye Yapılmalıdır?.....	402
2. Kimler Başvuru Hakkına Sahiptir?.....	402
3. Hangi Konularda Başvuru Yapılmaz?	402
4. Hangi Başvurular Değerlendirilmeye Alınmaz?	402
D. Kurul'da Yapılan İnceleme ve Araştırma	402
E. Kurul Kararlarının Yaptırımı	402
X. MEMURLARIN İLERLEMESİ	403
XI. MEMURLARIN DEĞERLENDİRİLMESİ	404
XII. DİSİPLİN SUÇ VE CEZALARI.....	405

A. Genel Olarak.....	405
B. Disiplin Cezalarının Niteliği.....	406
C. Disiplin Hukukunun Temel İlkeleri	406
1. Yasallık İlkesi	406
a. Tanım	406
b. Disiplin Hukukunda Yasallık İlkesi Geçerli midir?	406
2. Ölçülülük İlkesi.....	407
3. Savunmasız Ceza Olmaz İlkesi.....	407
4. Non Bis İn İdem İlkesi	408
5. Kuşkudan Sanık Yararlanır İlkesi.....	408
6. Gizlilik İlkesi	408
7. Hakka Hak (Hak Arama Yollarının Gösterilmesi) İlkesi	408
8. Geçmişe Yürümezlik İlkesi	408
9. Kılık Değiştirmiş Disiplin Cezası Verme Yasası İlkesi.....	408
D. Disiplin Cezalarının Türleri.....	409
E. Disiplin Cezalarının Verilmesi	410
F. Disiplin Cezalarının Uygulanması	411
G. Disiplin Cezalarının Etkisi	411
H. Disiplin Cezalarına İtiraz	411
I. Disiplin Cezalarına Karşı Yargı Yolu	411
J. Disiplin Cezalarının Silinmesini İsteme	412
K. Disiplin Cezaları Geri Alınabilir mi?	412
L. Memuriyetten Ayrılanlar Hakkında Disiplin Cezası Verilebilir mi?	413
M. Disiplin Hukukuna Ceza Hukukunun Etkisi	413
1. Ceza Kovuşturmasının Disiplin Soruşturmasına Etkisi	413
2. Affın Disiplin Suçlarına Etkisi	414
3. Ertelenmiş Ceza Mahkumiyetinin Disiplin Soruşturmalarına Etkisi	414
N. Disiplin Cezalarında Özel Durumlar	414
1. Disiplin Cezalarında Tekerrür	414
2. Disiplin Cezalarında Zamaşımı	415
3. Disiplin Cezasında Karar Süreleri	415
4. Disiplin Cezalarında İyi Hal ve İndirim	415
5. Disiplin Cezalarında Erteleme (Tecil)	416
6. Disiplin Cezalarında Şikayetten Vazgeçme	416
XIII. MEMUR STATÜSÜNDE KISINTI YAPAN DURUMLAR.....	416
A. Kadro Açığı	416
B. Görevden Uzaklaştırma	416
1. Genel Olarak.....	416
2. Görevden Uzaklaştırmaya Yetkili Makamlar	417

3. Görevden Uzaklaştırmanın Sonuçları	417
4. Görevden Uzaklaştırmanın Kalkması	417
XIV. MEMURLUĞUN SONA ERMESİ	418
XV. MEMURLARIN ve DİĞER KAMU GÖREVLİLERİNİN YARGILANMASI.....	419
A. Genel Olarak.....	419
B. Soruşturma İzni Vermeye Yetkili Merciler	420
C. Ön İnceleme.....	420
D. Kararlara Karşı İtiraz	420
E. Hazırlık Soruşturmasını Yapacak Merciler ve Görevli ve Yetkili Mahkemeler.....	422

ÜÇÜNCÜ KISIM İDARİ TEŞKİLAT

BİRİNCİ BÖLÜM MERKEZİ İDARE

I. CUMHURBAŞKANLIĞI	425
II. BAKANLAR KURULU	427
III. BAŞBAKAN ve BAŞBAKANLIK	427
IV. BAKAN ve YETKİLERİ	427
V. BAKANLIK TEŞKİLATI.....	429
VI. BAĞLI, İLGİLİ ve İLİŞKİLİ KURULUŞ	429
VII. BAKANLIKLAR, BAKANLIK BAĞLI, İLGİLİ ve İLİŞKİLİ KURULUŞLARI.....	431
A. Başbakanlık	432
B. Bakanlık Kuruluşları.....	433
1. ADALET BAKANLIĞI.....	433
2. MİLLİ SAVUNMA BAKANLIĞI.....	433
3. İÇİŞLERİ BAKANLIĞI.....	433
4. DIŞİŞLERİ BAKANLIĞI	434
5. MALİYE BAKANLIĞI	434
6. MİLLİ EĞİTİM BAKANLIĞI	434
7. ÇEVRE, ORMAN ve ŞEHİRCİLİK BAKANLIĞI	434
8. SAĞLIK BAKANLIĞI	435
9. ULAŞTIRMA BAKANLIĞI	435
10. GIDA, TARIM ve HAYVANCILIK BAKANLIĞI	435

11. ÇALIŞMA VE SOSYAL GÜVENLİK BAKANLIĞI	436
12. BİLİM, SANAYİ ve TEKNOLOJİ BAKANLIĞI.....	436
13. GÜMRÜK ve TİCARET BAKANLIĞI	437
14. ENERJİ VE TABİİ KAYNAKLAR BAKANLIĞI	437
15. KÜLTÜR VE TURİZM BAKANLIĞI	437
16. AİLE ve SOSYAL POLİTİKALAR BAKANLIĞI	438
17. AVRUPA BİRLİĞİ BAKANLIĞI.....	438
18. KALKINMA BAKANLIĞI	439
19. GENÇLİK ve SPOR BAKANLIĞI	440
20. EKONOMİ BAKANLIĞI	440

İKİNCİ BÖLÜM

MERKEZE YARDIMCI KURULUŞLAR

I. DANIŞTAY	441
A. Danıştayın Konumu ve İdari Görevleri.....	441
B. Danıştay Kararlarının Türü ve Özellikleri.....	442
C. Danıştayın Örgütü	442
1. Danıştay Genel Kurulu	442
2. Başkanlık Kurulu	442
3. Yüksek Disiplin Kurulu.....	443
4. Disiplin Kurulu	443
5. Genel Sekreterlik	443
D. Danıştay Meslek Mensupları	443
II. SAYIŞTAY	443
A. Sayıştayın Konumu	444
B. Sayıştayın Görevleri	444
C. Sayıştay Denetiminin Kapsamı	445
D. Sayıştayın Denetim Alanı	445
E. 5018 Sayılı Kanuna Göre Bütçe Süreci ve Bu Süreçte Sayıştayın Rolü	447
F. Sayıştayın Örgütü	449
G. Sayıştay Mensupları	450
H. Sayıştayın Yargılama Görevi	450
1. Yargılama Usulü	450
2. İlamlar	450
3. Kanun yolları.....	450
a. Temyiz	451
b. Kararın Düzeltilmesi.....	451

c. Yargılamanın Yenilenmesi	451
III. MİLLİ GÜVENLİK KURULU	451

ÜÇÜNCÜ BÖLÜM MERKEZİ İDARENİN TAŞRA TEŞKİLATI

I. MÜLKİ İDARE BÖLÜMLERİNİN KURULUŞLARI	453
II. İL (GENEL) İDARESİ.....	453
A. Genel Olarak.....	453
B. İl Memurlarının Atanma Usulü	454
C. Valilerin Hukuki Durumları, Görev ve Yetkileri	454
D. İl İdare Kurulu	456
III. İLÇE İDARESİ.....	457
A. Genel Olarak.....	457
B. Kaymakamların Hukuki Durumları, Görev ve Yetkileri.....	457
C. İlçe İdare Kurulu	458
IV. BUCAK İDARESİ	459
A. Genel Olarak	459
B. Bucak Müdürünün Hukuki Durumu, Görev ve Yetkileri ile Atanma Usulü	459
C. Bucak Meclisleri ve Bucak Komisyonları.....	460
V. BÖLGESEL ÖRGÜTLER	460

DÖRDÜNCÜ BÖLÜM YERİNDEN YÖNETİMLER (MAHALLİ İDARELER)

I. İL ÖZEL İDARESİ.....	463
A. Tanım ve Kuruluş	463
B. İl Özel İdaresinin Görevleri	464
C. İl Özel İdaresinin Yetkileri ve İmtiyazları	465
D. İl Özel İdaresine Tanınan Muafiyetler.....	465
E. İl Özel İdaresinin Organları	466
1. İl Genel Meclisi	466
a. İl Genel Meclisinin Görev ve Yetkileri	466
b. Başkanlık Divanı ve Toplantıları	467
c. Meclis Kararlarının Kesinleşmesi ve Kararlar Üzerinde İdari Vesayet	468
d. İhtisas Komisyonları.....	469
e. Denetim Komisyonu	469

f. Meclisin Bilgi Edinme ve Denetim Yolları ile Üyelerin Yükümlülükleri	470
g. Meclis Üyeliğinin Sona Ermesi ve Meclisin Feshi	470
2. İl Encümeni	471
a. İl Encümeninin Görev ve Yetkileri	471
b. Encümen Toplantısı	472
c. Encümen Kararları	472
3. Vali	472
F. Stratejik Plan ve Performans Planı	473
G. Yetki Devri	473
H. İhtilaf Halinde Temsil Detkisinin Devri	473
I. Görevden Uzaklaştırma	474
J. İl Özel İdaresi Teşkilatı	474
K. İl Özel İdaresinin Gelir ve Giderleri	475
L. İl Özel İdaresinin Bütçesi	475
M. İdari yaptırımlar	476
II. BELEDİYELER	477
A. Genel Olarak	477
B. Kuruluşu	477
C. Belediyenin Görev ve Yetkileri	480
D. Belediyenin Organları	483
1. Belediye Meclisi	483
a. Kuruluşu	483
b. Belediye Meclisinin Görevleri	484
c. Toplantıları	485
d. Meclis Kararlarının Kesinleşmesi ve Kararlar Üzerinde Vesayet Yetkileri	486
e. Meclisin Feshedilmesi	488
f. İhtisas Komisyonları, Başkan ve Üyelerin Yükümlülükleri ve Üyeliğin Sona Ermesi	488
g. Denetim Komisyonu	489
h. Meclisin Bilgi Edinme ve Denetim Yolları	490
i. Belediyenin denetimi	490
2. Belediye Encümeni	491
a. Kuruluşu	491
b. Toplantısı	491
c. Görev ve Yetkileri	491
3. Belediye Başkanı	492
a. Seçimi ve Görevleri	492
b. Belediye Başkanlığından Düşme	494

c. Yetki Devri.....	495
d. Hizmetlerde Aksama	495
E. Belediyenin Örgütü, Personeli ve Denetimi	495
F. Belediyelerin Gelirleri, Giderleri ve Bütçesi.....	496
1. Gelirleri	496
2. Belediyenin Giderleri	496
3. Belediyenin Bütçesi	497
G. Kent Konseyi.....	498
III. BÜYÜKŞEHİR BELEDİYELERİ.....	498
A. Kuruluşu	498
B. Görev ve Yetkileri	499
C. Büyükşehir Belediyesinin Organları.....	502
1. Büyükşehir Belediye Başkanı	502
2. Büyükşehir Belediye Meclisi	503
3. Büyükşehir Belediye Encümeni	505
D. Büyükşehir Belediyesinin Gelir ve Giderleri	505
1. Gelirleri.....	505
2. Giderleri.....	505
E. Büyükşehir Belediyesinin Bütçesi	505
IV. MAHALLE YÖNETİMİ	506
V. KÖY İDARELERİ	506
A. Genel Olarak.....	506
B. Görev ve Yetkileri	507
C. Köyün Organları.....	507
1. Köy Derneği	507
2. İhtiyar Meclisi	507
3. Muhtar.....	508
D. Köy Personeli.....	509
E. Köyün Bütçesi ve Gelirleri	510
VI. YEREL YÖNETİM KURULUŞLARI ARASINDAKİ İŞBİRLİĞİ (MAHALLİ İDARE BİRLİKLERİ).....	510
A. Genel Olarak.....	510
B. Birlik Türleri	511
VII. HİZMETSEL ÖRGÜTLER (KAMU KURUMLARI)	511
A. Ortak Özellikleri.....	512
B. Türleri	512
1. İdari Kamu Kurumları.....	512
2. İktisadi Kamu Kurumları	512
a. Kamu İktisadi Kuruluşları (KİK).....	512

b. İktisadi Devlet Teşekkülleri (İDT)	512
c. Müessese	513
d. Bağlı Ortaklık	513
e. İştirak	513
3. Sosyal Kamu Kurumları	513
4. Bilimsel ve Kültürel Kamu Kurumları	514
VIII. KAMU KURUMU NİTELİĞİNDEKİ MESLEK KURULUŞLARI	514
A. Genel Olarak	514
B. Kamu Kurumu Niteliğindeki Meslek Kuruluşları	516
IX. BÖLGESEL KAMU KURUMLARI	520
A. GAP Bölge Kalkınma İdaresi	520
B. Doğu Anadolu Projesi Bölge Kalkınma İdaresi	520
C. Konya Ovası Projesi Bölge Kalkınma İdaresi	520
X. DÜZENLEYİCİ VE DENETLEYİCİ KURUMLAR (BAĞIMSIZ İDARİ OTORİTELER) (ÜST KURULLAR)	521
A. Bağımsız İdari Otoritelerin Gelişimi	521
B. Türkiye’de Bağımsız İdari Otoritelerin İşlevsel ve Yapısal Özellikleri	521
1. Hiyerarşi ve Vesayet Denetimi Dışında Olmaları	521
2. Özerk Olmaları ve Ayrı Bir Kamu Tüzelkişiliğine Tabi Olmaları	522
3. Yargı Benzeri Kuruluşlar Olmaları	522
4. Düzenleme Yapma Yetkilerinin Bulunması	522
5. İlgili Kişi ve Kuruluşlardan Sağladıkları Gelirleri ve Kendi Özel Bütçelerinin Mevcut Olması	522
6. Danışma İşlevlerinin Bulunması	522
7. Yaptırım Uygulama Yetkilerine Sahip Olmaları	522
8. Kararlarına Karşı Yargı Yolunun Açık Olması	522
9. Sayıştay Denetimine ve Kamu İhale Kanununa Tabi Olmaları	523
C. Türkiye’de Bağımsız İdari Otoriteler	523
1. Rekabet Kurumu	523
2. Radyo ve Televizyon Üst Kurulu	524
3. Sermaye Piyasası Kurulu	525
4. Bankacılık Düzenleme ve Denetleme Kurumu	525
5. Enerji Piyasası Düzenleme Kurumu	525
6. Bilgi Teknolojileri ve İletişim Kurumu	526
7. Kamu İhale Kurumu	526
8. Tütün ve Alkol Piyasası Düzenleme Kurumu	527
XI. KALKINMA AJANSLARI	528
A. Genel Olarak	528
B. Görev ve Yetkileri	529
C. Ajanslar Üzerinde Denetim	530

Ek 1
İDARE HUKUKU ÖZEL MEVZUAT

DİLEKÇE HAKKININ KULLANILMASINA DAİR KANUN.....	533
I. Amaç ve Kapsam.....	533
II. Dilekçe hakkı.....	533
III. Dilekçede Bulunması Zorunlu Şartlar.....	533
IV. İncelenemeyecek Dilekçeler.....	533
V. Dilekçenin İncelenmesi ve Sonucun Bildirilmesi.....	533
MALBİLDİRİMİNDE BULUNULMASI, RÜŞVET VE YOLSUZLUKLARLA MÜCADELE KANUNU.....	534
I. Amaç.....	534
II. Mal Bildiriminde Bulunacaklar.....	534
III. Hediye.....	534
IV. Haksız Mal Edinme.....	535
V. Mal Bildirimlerinin Konusu, Zamanı ve Yenilenmesi.....	535
VI. Bildirimlerin Verileceği Merciler.....	535
VII. Bildirimlerin Gizliliği.....	536
VIII. Ceza Hükümleri.....	536
IX. Soruşturma.....	537
X. Suçun İhbarı.....	537
XI. Soruşturma Usulü.....	538
XII. Bilgi Verme Zorunluluğu.....	538
XIII. Asker Kişilerin Soruşturması.....	538
XIV. Yönetmelik.....	538
BİLGİ EDİNME HAKKI KANUNU.....	538
I. Amaç ve Kapsam.....	538
II. Bilgi Edinme Hakkı ve Bilgi Verme Yükümlülüğü.....	539
III. Bilgi Edinme Başvurusu.....	539
IV. Bilgi veya Belgeye Erişim Süreleri.....	539
V. Başvuruların Cevaplandırılması ve Başvurunun Reddine İtiraz Usulü.....	540
VI. Bilgi Edinme Değerlendirme Kurulu.....	540
VII. Bilgi Edinme Hakkının Sınırları.....	540
VIII. Ceza Hükümleri ve Diğer Hükümler.....	541
KABAHAHLER KANUNU.....	542
I. Amaç ve Kapsam.....	542

II. Tanım	543
III. Genel Kanun Niteliği	543
IV. Kanunilik İlkesi	543
V. Zaman Bakımından Uygulama	543
VI. Yer Bakımından Uygulama	543
VII. Kabahatten Dolayı Sorumluluğun Esasları	543
VIII. Sorumluluk	544
IX. Teşebbüs, İştirak ve İçtima	544
X. İdari Yaptırımlar, Yaptırım Türleri, Saklı Tutulan Hükümler	544
XI. Zamanaşımı	545
XII. Karar Verme Yetkisi ve Kanun Yolları	545
XIII. Başvurunun İncelenmesi	546
XIV. İtiraz Yolu	546
XV. Vazgeçme ve Kabul	547
XVI. Çeşitli Kabahatler	547
JANDARMA TEŞKİLAT, GÖREV VE YETKİLERİ KANUNU	550
I. Tanım	550
II. Bağlılık	550
III. Konuş ve Kuruluş	550
IV. Jandarmanın Genel Olarak Görevleri (md.7)	550
V. Jandarmanın Görev ve Sorumluluk Alanı	551
VI. İlişkiler, Çalışma ve İşbirliği Esasları	551
VII. Personel, Kaynakları ve Uygulanacak Mevzuat	551
VIII. Jandarma Subay, Astsubay ve Uzman Jandarmanın Atanma ve Yer Değiştirme Esasları	551
IX. Bütçe	551
ÖZEL GÜVENLİK HİZMETLERİNE DAİR KANUN	552
I. Amaç ve Kapsam	552
II. Özel Güvenlik İzni	553
III. Özel Güvenlik Komisyonu	553
IV. Özel Güvenlik Şirketleri	553
V. Özel Güvenlik Görevlileri	553
VI. Silah Bulundurma ve Taşıma Yetkisi	554
VII. Özel Güvenlik Eğitimi	554
VIII. Tazminat	554
IX. Yasaklar, Ceza Hükümleri ve İdari Para Cezası Gerektiren Durumlar	554

X. Özel Güvenlik Mali Sorumluluk Sigortası	555
XI. Denetim	555
XII. Ceza Uygulaması	555
XIII. Yürürlükten Kaldırma	555
KÜLTÜR VE TABİAT VARLIKLARINI KORUMA KANUNU	555
I. Kapsam ve Tanımlar	555
II. Devlet Malı Niteliği	556
III. Korunması Gerekli Taşınmaz Kültür ve Tabiat Varlıkları	556
IV. Araştırma, Sondaj ve Kazı İzni	556
V. Define Arama	557
VI. Kültür ve Tabiat Varlıklarını Koruma Yüksek Kurulu ile Koruma Bölge Kurulları	557
VII. Kararlara Uyma Zorunluluğu	557
TÜRKİYE FUTBOL FEDERASYONU KURULUŞ VE GÖREVLERİ HAKKINDA KANUN	558
I. Amaç	558
II. Türkiye Futbol Federasyonunun (TFF) Görevleri	558
III. TFF Teşkilatı	558
IV. Tahkim Kurulu	559
V. Denetleme Kurulu	559
VI. Dış Denetim	559
VII. Genel Kurul Kararlarının İptali	559
2011 YILINDA BAŞTA 643 SAYILI KHK VE DİĞER KHK'LAR İLE YAPILAN DEĞİŞİKLİKLER	55